

SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne	PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH
F3 PPP/LAB	INSTRUKCJE DLA PACJENTA

Spis treści:

- I. INFORMACJE DLA PACJENTA O MEDYCZNYM LABORATORIUM DIAGNOSTYCZNYM** - str.2
- II. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA KRWI** - str.3
- III. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO DTTG - KRZYWEJ CUKROWEJ / INSULINOWEJ** - str. 3
- IV. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA MOCZU (DO BADANIA OGÓLNEGO MOCZU)** - str.3
- IV.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU ZE ŚRODKOWEGO STRUMIENIA DO BADAŃ ANALITYCZNYCH* - str.4
- V. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA DOBOWEJ ZBIÓRKI MOCZU** - str.5
- V.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU - DOBOWA ZBIÓRKA MOCZU* str.5
- VI. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA MOCZU NA POSIEW (badanie mikrobiologiczne)** - str.6
- VI.2. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU (POSIEW MOCZU) Z UŻYCIEM PODŁOŻA TRANSPORTOWO-WZROSTOWEGO* - str.7
- VII. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA KAŁU/ WYMAZU OKOŁOODBYTNICZEGO** - str.8
- VII.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA KAŁU DO BADAŃ ANALITYCZNYCH* - str.8
- VII.2. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA WYMAZU OKOŁOODBYTNICZEGO* - str.8
- VII.3. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA KAŁU NA POSIEW* - str.9
- VII.4. KAŁ DO SZYBKICH TESTÓW W KIERUNKU: Clostridioides difficile (antygen i toksyny A/B), Laktoferyna, Campylobacter spp., Rota/Adeno/Norowirusy* - str.9
- VIII. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA PLWOCINY (POSIEW PLWOCINY)** - str.10
- VIII.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA PLWOCINY (POSIEW PLWOCINY)* - str 10
- IX. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA NASIENIA (POSIEW NASIENIA)** - str.11
- IX.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA NASIENIA (POSIEW NASIENIA)* - str.11
- X. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO TESTU 4 PRÓBEK** - str.11
- X.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA PRÓBEK DO TESTU 4 PRÓBEK* - str.12
- XI. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA INNYCH MATERIAŁÓW DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH W PUNKCIE POBRAŃ MLD (pacjent nie pobiera tych materiałów samodzielnie)** - str.13
- 1.0. WYMAZ Z GARDŁA / WYMAZ Z JAMY USTNEJ* - str.13
- 2.0. WYMAZ Z WORKA SPOJÓWKOWEGO* - str.13
- 3.0. WYMAZ NA NOSICIELSTWO MRSA Z PRZEDSIONKÓW NOSA* - str.13
- XII. WYDAWANIE ZESTAWÓW DO BIOCENOZY POCHWY (pobiera ginekolog/położna)** - str.13

<p style="text-align: center;">SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p style="text-align: center;">PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p style="text-align: center;">INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

I. INFORMACJE DLA PACJENTA O MEDYCZNYM LABORATORIUM DIAGNOSTYCZNYM

Medyczne Laboratorium Diagnostyczne (MLD) Samodzielnego Publicznego Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich jest zlokalizowane na parterze budynku głównego Szpitala w pobliżu Izby Przyjęć. Dojście do MLD jest oznakowane. Jesteśmy dostępni dla Pacjentów całodobowo przez 7 dni w tygodniu i 365 dni w roku. Wykonujemy zarówno badania na zlecenie lekarza, jak i udzielamy profesjonalnej pomocy przy doborze panelu badań indywidualnie do potrzeb Pacjenta. Nasz wysoko wykwalifikowany personel chętnie udzieli Państwu fachowej konsultacji diagnostycznej.

Posiadamy wiedzę fachową z zakresu medycyny laboratoryjnej (badania analityczne, mikrobiologiczne, immunotransfuzjologiczne) jak i nowoczesne wyposażenie znajdujące się pod stałym nadzorem zarówno technicznym jak i jakościowym. Dzięki temu, oraz stałemu zaangażowaniu personelu zapewniamy wysoką jakość świadczonej kompleksowo usługi laboratoryjnej od pobrania materiału biologicznego aż do wydania sprawozdań z wykonanych badań. Badania przez nas wykonywane znajdują się pod stałą, wnikliwą kontrolą wewnętrzną jak również uczestniczymy w krajowych oraz międzynarodowych badaniach biegłości. Wyniki uzyskiwane przez nas w kontrolach zewnątrzlaboratoryjnych pozwalają nam zapewnić Państwa o wysokiej jakości naszych usług. Ponadto praca MLD i wszystkie przebiegające procesy są objęte certyfikowanym systemem zarządzania jakością wg normy PN-EN ISO 9001:2015.

Proszę wziąć pod uwagę, że **do badań wykonywanych w trybie rutynowym** (gdy nie ma bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia pacjenta) należy się zgłosić **po odpowiednim przygotowaniu do badania**. Jest to niezbędne, aby uzyskać wiarygodne i użyteczne klinicznie wyniki wykonanych badań. Materiały do badań w stanach nagłych są pobierane, przyjmowane i opracowywane całodobowo. Wyniki badań laboratoryjnych dla Pacjentów są wydawane w Punkcie obsługi MLD.

Pobieranie materiałów do badań analitycznych – w dni robocze 8.00 – 14.00;

Pobieranie materiałów do badań mikrobiologicznych – w dni robocze 8.00-11.30;

Wydawanie wyników badań – w dni robocze 15.30-18.00.

Dane kontaktowe MLD:

Kierownik MLD (32)39-34-242

MLD rutynowo i dyżur (32)39-34-330

Pracownia Mikrobiologii (32)39-34-166

Pracownia Immunologii Transfuzjologicznej (32)39-34-243

e-mail: labor@urazowka.piekary.pl ; mikrobiologia@urazowka.piekary.pl

ZAKRES BADAŃ LABORATORYJNYCH WYKONYWANYCH W MLD oraz koszt wykonania poszczególnych badań zgodnie z cennikiem (zamieszczony przed siedzibą MLD oraz na stronie internetowej Szpitala).

CO PACJENT POWINIEN PRZYGOTOWAĆ PRZED POBRANIEM:

- Dowód osobisty lub inny dokument tożsamości ze zdjęciem – niezbędny do zweryfikowania tożsamości pacjenta.

Pracownik fachowy Laboratorium obsługujący Państwa może pytać o istotne dane kliniczne (objawy, rozpoznanie, stosowane leczenie) – wszystkie dane osobowe oraz kliniczne są chronione zgodnie z obowiązującymi przepisami. Pacjent musi wyrazić i potwierdzić zgodę na pobranie materiału do badań laboratoryjnych.

SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne	PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH
F3 PPP/LAB	INSTRUKCJE DLA PACJENTA

II. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA KRWI

1. Krew należy pobierać RANO.
2. PACJENT POWINIEN BYĆ NA CZCZO, 12 godzin od ostatniego posiłku.
Dopuszcza się wypicie niewielkiej ilości wody, niegazowanej.
3. W ciągu 24 godzin przed pobraniem krwi należy powstrzymać się od spożywania alkoholu, kawy, napojów energetycznych.
4. Przed pobraniem krwi pacjent nie powinien również palić papierosów ani żuć gumy.
5. Przed pobraniem krwi nie należy przyjmować leków, o ile nie jest to niezbędne (zlecone przez lekarza).
6. Na 24 godziny przed pobraniem krwi należy powstrzymać się od intensywnego wysiłku fizycznego (przekraczającego zwyczajowy poziom codziennej aktywności).
7. W przypadku oznaczania terapeutycznego stężenia leku należy przestrzegać zaleceń dotyczących czasu pobrania krwi, określonych przez lekarza zlecającego badanie.
8. Pacjent przed pobraniem krwi powinien odpocząć w pozycji siedzącej przez 15 minut.

Powyższe zalecenia nie dotyczą stanów nagłych / stanów zagrożenia życia !

III. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO DOUSTNEGO TESTU TOLERANCJI GLUKOZY - KRZYWEJ CUKROWEJ / INSULINOWEJ

1. Przygotowanie jak do standardowego pobrania krwi (patrz pkt.II)
2. Pacjent zgłasza się do MLD z glukozą zakupioną w aptece (75g glukozy) i skierowaniem
3. Pierwsze pobranie jest wykonywane rano na czczo przed obciążeniem glukozą, pacjent po pobraniu oczekuje w poczekalni na wynik pierwszego oznaczenia.
4. Następnie pacjent w ciągu 5 minut wypija przygotowany w MLD roztwór glukozy (75g glukozy w 250ml wody)
5. Przez cały czas badania (od wypicia roztworu glukozy do drugiego pobrania) pacjent przebywa w poczekalni, w pozycji siedzącej. Nie wolno jeść, pić, palić papierosów, spacerować, oddalać się z poczekalni MLD.
6. Kolejne pobranie krwi wykonywane jest w czasie zleconym przez lekarza tj. po 1h/2h od obciążenia (w zależności od zlecenia).

IV. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA MOCZU (DO BADANIA OGÓLNEGO MOCZU)

1. Mocz należy pobierać RANO, po dokładnej higienie okolicy ujścia cewki moczowej.
2. Mocz pobierać wyłącznie do specjalnych jednorazowych pojemników (do kupienia w aptece lub w MLD)
3. Jeśli pacjent oddaje mocz w nocy, to należy zachować co najmniej 4h od ostatniego oddania moczu do czasu pobrania próbki.
4. Przestrzegać warunków i czasu transportu próbki do MLD!
5. Podczas pobrania postępować zgodnie z Instrukcją – do pobrania w MLD

Powyższe zalecenia nie dotyczą stanów nagłych, gdzie dopuszczalne jest pobranie „przygodnej” próbki moczu do badania !

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU ZE ŚRODKOWEGO STRUMIENIA DO BADAŃ ANALITYCZNYCH → pkt. IV.1.

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

IV.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU

ZE ŚRODKOWEGO STRUMIENIA DO BADAŃ ANALITYCZNYCH

UWAGA: Używać wyłącznie jednorazowych pojemników do pobierania moczu !

SPOSÓB POBRANIA :

Pobranie u mężczyzny:

- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Całkowicie ściągnąć napletek i umyć okolice cewki moczowej , dokładnie spłukać i osuszyć czystym ręcznikiem
- ✓ Pierwszą porcję moczu oddać do ubikacji, a następnie środkowy strumień bezpośrednio do jednorazowego pojemnika nie dotykając jego wnętrza,
- ✓ Wystarczająca ilość moczu do badania to 50 ml
- ✓ Pojemnik zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

Pobranie u kobiety:

- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Jedną ręką rozchylić wargi sromowe i dokładnie umyć okolice cewki moczowej, spłukać i osuszyć czystym ręcznikiem
- ✓ Pierwszą porcję moczu oddać do ubikacji, a następnie środkowy strumień bezpośrednio do jednorazowego pojemnika,
- ✓ Wystarczająca ilość moczu do badania to 50 ml
- ✓ Pojemnik zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

Pobranie od niemowlęcia (pobranie z użyciem jednorazowego woreczka):

- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Umyć dziecku okolice krocza (u dziewczynek po rozchyleniu warg sromowych, u chłopców również okolice pod napletkiem) i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Nakleić woreczek
- ✓ Woreczek odkleić zaraz po oddaniu moczu i zabezpieczyć przed wylaniem NIE PRZELEWAĆ
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium

Mocz musi być dostarczony do Laboratorium niezwłocznie po uzyskaniu próbki (maksymalnie do 4 godzin od oddania moczu).

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

V. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA DOBOWEJ ZBIÓRKI MOCZU

1. Mocz należy pobierać zgodnie z instrukcją wydawaną z MLD dla pacjenta.
2. Należy przygotować specjalne naczynie o pojemności 2-3 litry, suche i czyste.
3. Po zakończeniu dobowej zbiórki dostarczyć mocz do Laboratorium przestrzegając warunków i czasu transportu próbki do MLD!

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU - DOBOWA ZBIÓRKA MOCZU → pkt. V.1.

V.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU - DOBOWA ZBIÓRKA MOCZU

UWAGA: Przed badaniem należy zgłosić się ze skierowaniem do laboratorium, aby ustalić czy badanie wymaga dodania dodatkowego środka podczas zbiórki dobowej!

UWAGA: W czasie dobowej zbiórki należy pić 1,5-2 litrów wody /dobę.

- ✓ Przygotować suche, czyste naczynie o pojemności 2-3 litry (jeśli to możliwe z podziałką objętości).
- ✓ Dobową zbiórkę moczu **rozpocząć rano (zapisać godzinę)**, w dniu poprzedzającym dostarczenie do laboratorium.
- ✓ **Zbiórka moczu trwa całą dobę (24 h)**
- ✓ Przed pobraniem każdej porcji moczu dokładnie umyć ręce i okolice krocza.
- ✓ Zbiórkę **rozpoczyna się rano po opróżnieniu pęcherza i odrzuceniu porcji moczu po nocy (należy dokładnie zanotować godzinę)**.
- ✓ Następnie **do czystego, suchego naczynia zbiera się wszystkie dalsze porcje moczu, które przechowuje się w lodówce (2-8st.C)**.
- ✓ Ostatnią **porcją kończącą zbiórkę jest porcja "po nocy" (po 24h od rozpoczęcia badania)**.
- ✓ Po dołączeniu porannej porcji moczu oddanej dokładnie 24 godziny po rozpoczęciu zbiórki należy zakończyć zbiórkę dobową.
- ✓ Po zakończeniu zbiórki **całość zebranego moczu zmierzyć i zapisać objętość (w mililitrach) a następnie mocz wymieszać i porcję ok.100 ml odlać do jednorazowego pojemnika do badania moczu i dostarczyć do Laboratorium**
- ✓ Pojemnik zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem i uwagą : **DZM**
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.
- ✓ **Przy oddawaniu próbki należy podać dokładną objętość zebranego moczu w mililitrach.**

Uwaga:

Jeżeli z jakiegokolwiek powodu chociażby jedna porcja moczu, oddana w czasie dokonywanej zbiórki, nie została przeniesiona do pojemnika przeznaczonego do zbierania moczu, badanie nie będzie dokładne. W takim przypadku należy ponownie przeprowadzić zbiórkę moczu w innym dniu.

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

VI. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA MOCZU NA POSIEW (badanie mikrobiologiczne)

1. Mocz należy pobierać zgodnie z instrukcją wydawaną z MLD dla pacjenta.
2. Należy przygotować **jałowy pojemnik** do pobrania moczu (do kupienia w aptece lub w MLD).
3. Należy pobrać **pierwszy mocz poranny**. Mocz na posiew należy pobrać **przed rozpoczęciem antybiotykoterapii**. Jeśli lekarz zalecił badanie w trakcie leczenia należy zgłosić jaki antybiotyk jest używany i od kiedy. Badanie kontrolne po leczeniu przeprowadza się najwcześniej 3 dni po zakończeniu antybiotyku. Jeśli pacjent oddaje mocz w nocy, to należy zachować co najmniej 4h od ostatniego oddania moczu do czasu pobrania próbki.
4. Przestrzegać warunków i czasu transportu próbki do MLD!

Powyższe zalecenia nie dotyczą stanów nagłych, gdzie dopuszczalne jest pobranie „przygodnej” próbki moczu do badania !

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU ZE ŚRODKOWEGO STRUMIENIA DO BADANIA MIKROBIOLOGICZNEGO → pkt. VI.1. (jałowy pojemnik) lub na podłoże transportowo-wzrostowe → pkt. VI.2.

VI.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU

DO BADANIA MIKROBIOLOGICZNEGO (POSIEW MOCZU) Z UŻYCIEM JAŁOWEGO POJEMNIKA

UWAGA: Używać wyłącznie jednorazowych, jałowych pojemników do pobierania moczu !

SPOSÓB POBRANIA :

1. Pobranie u mężczyzny:

- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Całkowicie odciągnąć napletek i umyć okolice cewki moczowej , dokładnie spłukać wodą bieżącą i osuszyć czystym ręcznikiem
- ✓ Pierwszą porcję moczu oddać do ubikacji, a następnie środkowy strumień bezpośrednio do jałowego pojemnika nie dotykając jego wnętrza,
- ✓ Wystarczająca ilość moczu do badania to 10 ml
- ✓ Pojemnik natychmiast zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta
- ✓ Dostarczyć do Laboratorium **do 2 godzin** od pobrania, a jeśli transport trwa do 4 godzin to przechowywać w lodówce 2-8 st.C .
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany, zgodnie ze skierowaniem.

2. Pobranie u kobiety:

- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Jedną ręką rozchylić wargi sromowe i dokładnie umyć okolice cewki moczowej, spłukać i osuszyć czystym ręcznikiem
- ✓ Pierwszą porcję moczu oddać do ubikacji, a następnie środkowy strumień bezpośrednio do jałowego pojemnika,
- ✓ Wystarczająca ilość moczu do badania to 10 ml
- ✓ Pojemnik natychmiast zamknąć nie dotykając jego wnętrza i opisać
- ✓ Dostarczyć do pracowni do 2 godzin od pobrania a jeśli transport trwa do 4 godzin to przechowywać w lodówce 2-8 st.C .
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne	PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH
F3 PPP/LAB	INSTRUKCJE DLA PACJENTA

3. Pobranie od niemowlęcia(z użyciem jednorazowego woreczka na mocz):

- ✓ Woreczek (do zakupu w aptece) nakleja się nad ranem min 4 godziny od ostatniej mikcji
- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Umyć dziecku okolice krocza(u dziewczynek po rozchyleniu warg sromowych, u chłopców również okolice pod napletkiem) i wytrzeć czystym ręcznikiem,
- ✓ Nakleić woreczek
- ✓ Woreczek odkleić zaraz po oddaniu moczu, zabezpieczyć przed wylaniem zaklejając brzegi i umieścić w pojemniku jałowym do moczu) **NIE PRZELEWAĆ! NIE DOTYKAĆ PALCAMI WNĘTRZA POJEMNIKA!**
- ✓ Dostarczyć do pracowni do **2 godzin od pobrania**, a jeśli transport trwa do 4 godzin to przechowywać w lodówce 2-8 st.C .

VI.2. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA MOCZU (POSIEW MOCZU)

Z UŻYCIEM PODŁOŻA TRANSPORTOWO-WZROSTOWEGO

INSTRUKCJA DLA PACJENTA

PODŁOŻE TRANSPORTOWO-WZROSTOWE DO POSIEWU MOCZU

Podłoże składa się z zakręconego pojemnika zawierającego dwustronną płytkę z podłożami do posiewu moczu. (DO ZAKUPIENIA W APTECE)

Przechowywanie podłoży:

- Podłoża w szczelnie zakręconych pojemnikach przechowywać w temperaturze pokojowej
- Nie odkręcać, nie dotykać palcami powierzchni płytek ani wnętrza pojemnika
- Nie używać podłoży po terminie ważności
- Podłoża przerośnięte lub wyschnięte należy wyrzucić

Zasady pobierania moczu na podłoże transportowo-wzrostowe

1. Pacjent pobiera mocz samodzielnie zgodnie ze wskazówkami poniżej
2. Umyć ręce wodą z mydłem i osuszyć czystym ręcznikiem
3. Umyć okolice cewki moczowej (u mężczyzn po odsunięciu napletka, u kobiet po rozchyleniu warg sromowych) i osuszyć czystym ręcznikiem
4. Odkręcić nakrętkę z płytką i ostrożnie wyjąć z pojemnika nie dotykając płytki ani wnętrza pojemnika,
5. Pierwszą porcję moczu oddać do ubikacji, następną bezpośrednio do pojemnika
6. Po wypełnieniu pojemnika moczem **zanurzyć całą płytkę i jednym, zdecydowanym ruchem wyjąć, mocz wylać, płytkę włożyć do pojemnika i zakręcić dokładnie korek**
7. Na etykiecie napisać imię i nazwisko pacjenta, datę i godzinę pobrania,
8. Tak posiane podłoże można **transportować** do Pracowni Mikrobiologii **w temperaturze pokojowej do 24h.**

SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne	PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH
F3 PPP/LAB	INSTRUKCJE DLA PACJENTA

VII. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA KAŁU/ WYMAZU OKOŁOODBYTNICZEGO

1. Kał powinien być pobierany do badania **przy pierwszych objawach choroby, lub w zaostrzeniu objawów przewlekłych.**

2. Wymaz okołoodbytniczy -jest użyteczny w badaniach parazytologicznych.

3. Do pobrania próbki służy jednorazowy pojemnik z łopatką (do kupienia w aptece lub w MLD).

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA:

→ VII.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA KAŁU DO BADAŃ ANALITYCZNYCH

→ VII.2. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA WYMAZU OKOŁOODBYTNICZEGO

→ VII.3. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA KAŁU DO POSEWU

VII.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA KAŁU DO BADAŃ ANALITYCZNYCH

UWAGA: Używać wyłącznie jednorazowych, pojemników do pobierania kału !

- ✓ Przygotować pojemnik jednorazowy do pobierania i transportu kału
- ✓ Oddać kał
- ✓ **Pobrać małą ilość kału wielkości orzecha laskowego za pomocą łopatki** znajdującej się wewnątrz pojemnika. Ważne aby pobrany materiał pochodził z różnych miejsc tej samej porcji kału, szczególnie z miejsc z domieszką ropy, krwi i śluzu.
- ✓ Pojemnik zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.
- ✓ **W przypadku badania kału w kierunku zakażeń pasożytniczych, powinny zostać wykonane co najmniej 3 badania w okresie 10-ciu dni, w odstępach co 3-4 dni**
- ✓ Próbkę kału do badania parazytologicznego najlepiej pobierać przed rozpoczęciem leczenia, ponieważ wiele leków utrudnia rozpoznanie inwazji przewodu pokarmowego (np. leki przeciwgorączkowe, antybiotyki). W przypadku ich stosowania próbki kału należy pobrać po tygodniu od zakończenia leczenia, a w przypadku antybiotyków – po upływie 2 tygodni.

UWAGA!

Przy podejrzeniu owsicy zaleca się dodatkowo dołączenie wymazu okołoodbytniczego.

VII.2. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA WYMAZU OKOŁOODBYTNICZEGO

- ✓ wyjąć wymazówkę z próbki transportowej dotykając jedynie uchwytu
- ✓ rozchylić pośladki i potrzeć wacikiem okolice odbytu
- ✓ umieścić wymazówkę w próbce transportowej,
- ✓ Wymazówkę zamknąć w próbce transportowej, opisać imieniem i nazwiskiem i opisać : wymaz okołoodbytniczy, imię nazwisko pacjenta.
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium
- ✓ Wymazówka musi być zabezpieczona przed uszkodzeniem i dokładnie opisana zgodnie ze skierowaniem.

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

VII.3. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA KAŁU NA POSIEW

1. Kał należy pobierać zgodnie z instrukcją wydawaną z MLD dla pacjenta.
2. **Kał na posiew** należy pobrać **przed rozpoczęciem antybiotykoterapii**. Jeśli lekarz zalecił badanie w trakcie leczenia należy zgłosić jaki antybiotyk jest używany i od kiedy. Badanie kontrolne po leczeniu przeprowadza się najwcześniej 3 dni po zakończeniu antybiotyku.
3. Odpowiedni czas do pobrania kału na posiew to stan ostry (nasilenie objawów – biegunka), a w stanach przewlekłych czas, gdy dochodzi do zaostrzenia.

- ✓ Należy przygotować **pojemnik z łopatką** do pobrania kału (do kupienia w aptece lub w MLD).
- ✓ Oddać kał
- ✓ Pobrać małą ilość kału wielkości ziarna grochu za pomocą łopatki znajdującej się wewnątrz pojemnika. **Ważne aby pobrany materiał pochodził z różnych miejsc tej samej porcji kału, szczególnie z miejsc z domieszką ropy, krwi i śluzu.**
- ✓ Pojemnik zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem pacjenta.
- ✓ Niezwłocznie dostarczyć do laboratorium - maksymalny czas transportu 2-3 godziny
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

VII.4. KAŁ DO SZYBKICH TESTÓW W KIERUNKU:

- Clostridioides difficile (antygen i toksyny A/B)
- Laktoferyna
- Campylobacter spp.
- Rota/Adeno/Norowirusy

UWAGA: Używać wyłącznie jednorazowych pojemników do pobierania kału !

- ✓ Przygotować pojemnik jednorazowy do pobierania i transportu kału
- ✓ Oddać kał
- ✓ **Pobrać małą ilość kału wielkości orzecha laskowego za pomocą łopatki** znajdującej się wewnątrz pojemnika. Ważne aby pobrany materiał pochodził z różnych miejsc tej samej porcji kału, szczególnie z miejsc z domieszką ropy, krwi i śluzu.
- ✓ Pojemnik zamknąć, opisać imieniem i nazwiskiem
- ✓ Próbkę kału należy dostarczyć do Laboratorium bezpośrednio po pobraniu - maksymalnie **do 6h** od pobrania transportując w temperaturze pokojowej.
- ✓ Dopuszcza się przechowywanie w temperaturze 2-8°C do 3dni
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

VIII. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA PLWOCINY DO BADANIA MIKROBIOLOGICZNEGO (POSIEW PLWOCINY)

1. Badanie należy wykonać przed rozpoczęciem antybiotykoterapii,
2. W razie konieczności przeprowadzenia badania w trakcie antybiotykoterapii, materiał należy pobrać przed podaniem kolejnej porcji leku (decyduje lekarz kierujący)
3. Badanie kontrolne po leczeniu można przeprowadzić najwcześniej po 3 dniach od zakończenia stosowania antybiotyku.

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA → VIII.1.

VIII.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA PLWOCINY DO BADANIA MIKROBIOLOGICZNEGO (POSIEW PLWOCINY)

UWAGA: Używać wyłącznie jednorazowych, jałowych pojemników (do kupienia w aptece lub MLD) !

SPOSÓB POBRANIA I TRANSPORTU :

- ✓ Plwocinę pobiera się **rano, na czczo**
- ✓ Dokładnie **umyc zęby (wyjąć protezę),**
- ✓ **Wypłukać usta przegotowaną wodą,**
- ✓ Plwocinę odkrztusić **bezpośrednio do jałowego pojemnika**
- ✓ Pojemnik szczelnie zamknąć, opisać: plwocina, imię, nazwisko pacjenta
- ✓ Dostarczyć do badania **w ciągu 3 godzin od pobrania**
- ✓ Transport w temperaturze pokojowej
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

BADANIE NIE OBEJMUJE PRĄTKÓW GRUŹLICY!

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

IX. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA NASIENIA DO BADANIA MIKROBIOLOGICZNEGO (POSIEW NASIENIA)

1. Badanie należy wykonać przed rozpoczęciem antybiotykoterapii,
2. W razie konieczności przeprowadzenia badania w trakcie antybiotykoterapii, materiał należy pobrać przed podaniem kolejnej porcji leku (decyduje lekarz kierujący)
3. Badanie kontrolne po leczeniu można przeprowadzić najwcześniej po 3 dniach od zakończenia stosowania antybiotyku.

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA → IX.1.

IX.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA NASIENIA (POSIEW NASIENIA)

UWAGA: Używać wyłącznie jednorazowych, jałowych pojemników (do kupienia w aptece lub MLD) !

SPOSÓB POBRANIA I TRANSPORTOWANIA:

- ✓ Umyć ręce wodą z mydłem i wytrzeć jednorazowym ręcznikiem,
- ✓ Całkowicie ściągnąć napletek i umyć okolice cewki moczowej , dokładnie spłukać i osuszyć jałowym gazikiem,
- ✓ Bezpośrednio do jałowego pojemnika pobrać nasienie , nie dotykając wnętrza pojemnika,
- ✓ Pojemnik natychmiast zamknąć, opisać: Nasienie, imię i nazwisko pacjenta
- ✓ Dostarczyć do pracowni maksymalnie do 2 godzin od pobrania – transport w temperaturze pokojowej. Uwaga: NIE CHŁODZIĆ!!!
- ✓ Pojemnik musi być zabezpieczony przed uszkodzeniem i dokładnie opisany zgodnie ze skierowaniem.

X. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO TESTU 4 PRÓBEK

1. Badanie wykonuje się rano, przed oddaniem moczu lub najwcześniej 3 godziny po ostatnim oddaniu moczu. Polega na pobraniu 4 próbek wg instrukcji.
2. Materiał należy pobierać w ostrej fazie choroby a w stanach przewlekłych w okresie zaostrzenia. Wskazane pobranie przed rozpoczęciem antybiotykoterapii.
3. W razie konieczności przeprowadzenia badania w trakcie antybiotykoterapii, materiał należy pobrać przed podaniem kolejnej porcji leku (na skierowaniu umieścić informację o stosowanym antybiotyku).
4. Badanie kontrolne po leczeniu można przeprowadzić najwcześniej po 3-5 dniach od zakończenia stosowania antybiotyku.

NALEŻY POSTĘPOWAĆ ZGODNIE Z INSTRUKCJĄ DLA PACJENTA → X.1.

<p>SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p>PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p>INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

X.1. INSTRUKCJA DLA PACJENTA DO SAMODZIELNEGO POBRANIA PRÓBEK DO TESTU 4 PRÓBEK wg Mearesa i Stameya

- ✓ Przygotować 4 jałowe pojemniki i opisać czytelnie VB1, VB2, EPS, VB3
- ✓ na 30 minut przed pobraniem pacjent wypija 2 szklanki wody
- ✓ umyć dokładnie okolice ujścia cewki moczowej i ręce
- ✓ badanie rozpoczyna się w momencie oddania pierwszej próbki moczu
- ✓ pacjent oddaje pierwszą porcję moczu 10-15 ml do pojemnika opisanego **VB1**
- ✓ następnie oddać około 100-200ml do ubikacji i nie przerywając strumienia moczu do pojemnika oznaczonego **VB2** -10-15 ml moczu
- ✓ następnie lekarz wykonuje masaż gruczołu krokowego per rectum (a jeśli pacjent sam pobiera materiał może oddać nasienie) zebrać wydzielinę gruczołu krokowego / nasienie do pojemnika opisanego **EPS** (jeśli jest to nasienie to opisać „nasienie”)
- ✓ natychmiast po oddaniu nasienia pacjent oddaje mocz do pojemnika opisanego **VB3**
- ✓ dokładnie zamknąć pojemniki
- ✓ dostarczyć do laboratorium - transport do 2 godzin od pobrania w temperaturze pokojowej lub do 4 godzin od pobrania w temperaturze 2-8 st.C
- ✓ Pojemniki muszą być zabezpieczone przed uszkodzeniem i dokładnie opisane skrótami podanymi w instrukcji

<p style="text-align: center;">SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p style="text-align: center;">PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p style="text-align: center;">INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

XI. PRZYGOTOWANIE PACJENTA DO POBRANIA INNYCH MATERIAŁÓW DO BADAŃ MIKROBIOLOGICZNYCH W PUNKCIE POBRAN MLD (pacjent nie pobiera tych materiałów samodzielnie)

1.0. WYMAZ Z GARDŁA / WYMAZ Z JAMY USTNEJ

- ✓ Pacjent powinien być na czczo.
- ✓ Materiał należy pobierać w ostrej fazie choroby a w stanach przewlekłych w okresie zaostrzenia.
- ✓ Wskazane pobranie przed rozpoczęciem antybiotykoterapii.
- ✓ W razie konieczności przeprowadzenia badania w trakcie antybiotykoterapii, materiał należy pobrać przed podaniem kolejnej porcji leku (na skierowaniu umieścić informację o stosowanym antybiotyku).
- ✓ Badanie kontrolne po leczeniu można przeprowadzić najwcześniej po 3-5 dniach od zakończenia stosowania antybiotyku.

2.0. WYMAZ Z WORKA SPOJÓWKOWEGO

- ✓ Wymaz należy pobierać w ostrej fazie choroby a w stanach przewlekłych w okresie zaostrzenia, przed rozpoczęciem antybiotykoterapii i przed podaniem do worka spojówkowego leku znieczulającego.
- ✓ Oczy powinny być nie myte rano przed pobraniem wymazu z worków spojówkowych.
- ✓ W razie konieczności przeprowadzenia badania w trakcie antybiotykoterapii, materiał należy pobrać co najmniej 4 godziny po zastosowaniu do oka kropli dezynfekujących lub chemioterapeutyków.
- ✓ Badanie kontrolne po leczeniu można przeprowadzić najwcześniej po 3 dniach od zakończenia miejscowego stosowania antybiotyku.

3.0. WYMAZ NA NOSICIELSTWO MRSA Z PRZEDSIONKÓW NOSA

- ✓ Przy przygotowaniu do zabiegów pobranie co najmniej tydzień przed planowanym zabiegiem.
- ✓ Do wymazów z nosa: bez stosowania maści z antybiotykiem i środków miejscowo dezynfekujących.
- ✓ Rutynowo nie stosuje się kontrolnych badań po eradykacji nosicielstwa.

XII. WYDAWANIE ZESTAWÓW DO BIOCENOZY POCHWY (pobiera ginekolog/położna)

1. W dostarczonym zestawie znajduje się:

- Probówka z jałową solą fizjologiczną,
 - Szkiełko podstawowe do wykonania preparatu,
 - 2 wymazówki jałowe do pobrania materiału z bocznej ściany pochwy.
- Zalecane jest pobranie materiału z bocznej ściany pochwy po założeniu wziernika.

<p style="text-align: center;">SAMODZIELNY PUBLICZNY WOJEWÓDZKI SZPITAL CHIRURGII URAZOWEJ Piekary Śląskie Medyczne Laboratorium Diagnostyczne</p>	<p style="text-align: center;">PODRĘCZNIK POBIERANIA I TRANSPORTOWANIA MATERIAŁÓW DO BADAŃ ANALITYCZNYCH I MIKROBIOLOGICZNYCH</p>
<p>F3 PPP/LAB</p>	<p style="text-align: center;">INSTRUKCJE DLA PACJENTA</p>

2. Sposób pobrania materiału do badania biocenozy pochwy:

- Przygotowanie preparatu bezpośredniego do barwienia metodą Grama:

Materiał z bocznej ściany pochwy pobrać na wymazówkę i rolując wacik po powierzchni szkiełka podstawowego wykonać preparat i wysuszyć go na powietrzu. Po wysuszeniu umieścić w woreczku transportowym.

- Przygotowanie zawiesiny wydzieliny pochwowej w jałowej soli fizjologicznej

Drugą wymazówką pobrać materiał z bocznej ściany pochwy i zanurzyć wymazówkę w probówce z solą fizjologiczną, zamieszać, wymazówkę wyrzucić a probówkę zamknąć szczelnie korkiem.

3. Transport do Laboratorium:

- Preparaty bezpośrednie na szkiełkach (po wysuszeniu na powietrzu) w plastikowych pudełkach do transportu preparatów **w temperaturze pokojowej**.

- Probówki z wydzieliną pochwy do oceny biocenozy – **do 24 h w temperaturze 2-8 st.C**

Literatura:

- Deltalab – katalog produktów
- Uricult – instrukcja pobrania

KONIEC DOKUMENTU

Zabrania się dokonywania zmian w treści, kopiowania i rozpowszechniania jakkolwiek techniką bez pisemnej zgody Asystenta ds SZJ w MLD.

Powierzoną kopię należy zwrócić na każde żądanie Asystenta ds.SZJ w MLD.